

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: lekarna Piccoli na Dunaj-
ski cesti in Bakarčič na Karlovski cesti.

Radikali — zaščitniki slovenske prosvete.

Beograd, 11. julija.

Ministrski svet je na predlog prosvetnega ministra g. M. Trifunovića enoglasno sklenil, da se podpravi mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani, ki jo je klerikalno - komunistična ljubljanska občina hotela opustiti.

Ker je obstajala nevarnost, da izgubi slovenska dekleta edini zavod, v katerem se vzgajajo v naprednem in patriotskem duhu, so sklenile rodoljubne ljubljanske dame pridobiti vlado, da reši ženski licej s tem, da ga podpravi v nedeljo 9. t. m. je bila deputacija dam pod vodstvom gospe Tavčarjeve pri raznih ministrih, katerim je razložila zadevo in prosila pomoči. Obenem je minister n. r. dr. Niko Župančič poslal glavnemu odboru radikalnega kluba in drugim radikalnim državnikom spomenico — in takoj je bil ženski licej v Ljubljani rešen na korist obče slovenske stvari napredka.

Ako se pomisli, da je ta zadeva prišla v času, ko se ima izvršiti redukcija uradništva, se nameravajo opustiti nadštevne državne gimnazije, pomeni podpravljanje ljubljanskega liceja veliko umevanje radikalne vlade za slovensko šolstvo in prosveto.

Belgijske težave.

O Belgiji se je zadnje čase malo več pisalo, predvsem o flamizaciji vprašanju in v zvezi z njim o flamandizaciji Gandške univerze in pa o težkočah vlade, ki so nastale radi teh sporov. Kar se tiče politike napram Nemčiji, je znano, da stoji Francija in Belgija od onih usodopolnih prvih dni avgusta 1. 1914, pa do danes nerazdružljivo skupaj. Nemčija je takrat napadla Belgijo. Čeravno je bila ta kot Švica nevtralna država in je bila ta nevtralnost garantirana od vseh velesil in tudi od Nemčije. V par tednih, takorekoč v par dneh, je bila za vojno popolnoma nepripravljena Belgija preplavljena od »zmagovitih« nemških armad in križev pot njenega prebivalstva za časa zasedbe, se da primerjati s trpljenjem srbskega naroda.

Po osvoboditvi dežele in sklepu miru je stala Belgija na robu propada in občudovati je treba ta narod, da si je v kratkem času spet precej opomogel, čeravno finančno stanje dežele nikakor ni povoljno. Nemci so namreč uvedli za časa okupacije mesto belgijskega franka, nemško marko in prva stvar belgijske vlade je bila, da je spet ta novca nazaj zamenjala. Za to je pa komaj zadostovala prioriteta 1.460 milijard zlatih mark, ki jih je dobila na račun vojne odškodnine in sicer s pomočjo Francije, medtem ko je bila Anglija zoper to. Belgija še sedaj ni ničesar dobila v kompenzacijo za 4 milijarde vojnih prispevkov, katere so ji bili naložili Nemci in tudi ničesar za popravilo onih delov dežele, ki so jih Nemci upustili. Zato stoji belgijski frank mnogo višje kot francoski in je izgubil 30 odstotkov svoje zlate vrednosti. Razen tega je trgovsko ravnanje deficitno. Izvoz znaša samo 67 odstotkov predvojne vsote. Umljivo je torej, če piše ravnatelj časopisa »La Nation Belge«: Treba bo, da zginejo dva milijona Belgijcev kmalu iz dežele, ki je zanašljiva preretna, da bi mogla hraniti vse svoje prebivalstvo.

Da vse te nepravilnosti stvarjajo ozračje za razne nasprotujoče si elemente, je jasno. Čudno je pa vendarle, da zmaga okcidenta ni povečala upliv francoske kulture. Ravno nasprotno: flamska bojna družstva in organizacije, ki so jih med vojno favorizirali Nemci, so se razvijale v razmerju s padcem

belgijskega franka. »Defrancizacija« gandske univerze je šele začetek. Če gre to tako naprej, bo Belgija neki dan imela dve upravi, dve armadi, dva jezika, dve duši, kratka na mestu ene Belgije boste dve. Kako so si Flamci to zamislili, nam pove fanatični Moutet, ki je pisal v Standarde začetkom aprila sledeče: »Oni, ki nam premišljeno in definitivno nočejo dati pravice in enakopravnosti, se bodo morali pomeniti med seboj in s svojimi zavezniki glede vladanja v Belgiji. To je ustavna resnica, to je pa tudi politična resnica. Kar se mene tiče, že v naprej odklanjamo sodelovati z onimi, ki bi me ne hoteli dati enakopravnosti. Flamančci niso Senegalci, ki se jih kolonizira iz Liègea ali iz Pariza.«

Tem pretiranim izjavam odgovarjajo pa sledeče številke: Od 1. 1910. do 1921. je število prebivalcev, ki govorijo samo flamsko, padlo od 3.220.000 na 3.187.000, to je od 43,38 odstotkov na 43,04 odstotkov. Število Belgijcev,

ki govorijo samo francosko, je naraslo od 2.838.000 na 2.855.000, to je od 38,16 na 38,55 odstotkov; število Belgijcev pa, ki govorijo oba jezika, od 872.000 na 969.000, to je od 11,74 na 12,98 odstotkov.

Flamci gredo v boju zoper svoje francoske sodeležane vendarle preveč. Če človek čita njih izjave, bi si mislil, da nimajo sploh nobenih pravic. V resnici so pa popolnoma enakopravni s Francozi že od nekdaj sem. Spomnimo se samo na belgijske pisemske znamke in novčnice, ki so vedno imele dvojezične napise. Flamski jezik je bil vedno enakopraven v šoli, cerkvi, uradu itd. To, kar zahtevajo danes Flamci, pa v resnici ni enakopravnost, ampak kratkomočno nadvlada, odstranitev enakopravnosti francoskega jezika v flamskih delih dežele. Da si Francozi ne puste kratiti vsaj enakopravnosti, je razumljivo. In tako zavzema narodnostni boj v Belgiji vedno ostrejšo obliko.

—Zu—

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, 12. julija.

Župan otvoril sejo, ugotovi sklepčnost in imenuje za overovalca zapisnika svet. Lemeža in Moškerc. Oprostila sta se svet. Bonač in Urbančič. Dalje je omenil g. župan, da je umrl častni občan mestne občine Ljubljana, bivši finančni minister v bivši Avstriji Leon Bilinski, ki je za časa potresa v Ljubljani naklonil mestu v svrhu restavracije jako izdatne podpore.

Sprejem v mestno občino.

Za sprejem v zvezo mestne občine Ljubljanske je bilo vloženih 60 prošelj. Pet teh prošelj se je odklonilo, ker so prosilci prekinili bivanje v mestu in niso še 10 let stalno nepretrgoma. 53 prošelj je bilo sprejetih brez pristojbine. Bratoma Valerijanu in Avgustu Ogrinu, tehnikom, pa se je dovolil sprejem proti pristojbini 150 Din.

V tem vprašanju je poudarjal svet. Tokan, da se ne sme v tem oziru delati nobenih razlik med bogatimi in revnejšimi prosilci, posebno naj se ne daje le bogatejšim občanstvu pred potekom 10 letne dobe proti plačilu pristojbine, ker bi to pristojbino plačal rad in lahko tudi kak manj premožen. Dr. Lemež pa je predlagal, naj se odklanjajo od sedaj naprej vsi prošelj, ki nimajo za sabo 10 letnega bivanja v mestu.

Ta predlog je bil sprejet, nakar sta bili prošelj bratov Ogrinov odklonjeni.

Personalno-pravni odsek.

Za namestnika člana mestnega šolskega sveta Viktorja Janše je bil predlagan dr. Breclj in kljub temu, da se je na poslanilo svet. Dr. Tomineška ugotovilo, da končna rešitev vlozene pritožbe glede mestnega šolskega sveta od ministrstva še ni došla, tudi bil izvoljen. Za zastopnike mestne občine pri cerkveno-konkurenčni obravnavi glede plač cerkvenikov, so bili imenovani g. župan in pa obč. svet. gg. dr. Stanovnik, Miha Moškerc, L. Lah in pa I. Mihevc.

Ameriški jugoslovenski Relief za slovenske slepce je naklonil našim slepcem lepo vsoto 65.000 Din. Ta denar prevzame mestna občina v upravo proti povračilu rezijskih upravnih stroškov. Tudi ta predlog je bil sprejet.

Finančni odsek.

Mestna hranilnica ljubljanske je poslala občini dopis, glasom katerega zahteva, da se zviša obrestna mera za občinska posojila od 4, odnosno 4 in pol odstotka na 6—7 ali 8 odstotkov. Sovet Mestne hranilnice je pripravljen dati tudi more kredite po teh obrestnih merah, kakor posojilo za mestno kopalnico in za stanovanjske hiše v znesku 2 mil. 50.000 proti 8 odstotnemu obrestovanju. Ta predlog je bil sprejet. Odobri se nabava rešilnega avtomobila in dovolji, da se najame za nabavo avtomobila 250.000 Din posojila. Nato se je razvila precej živahna debata glede nekega sveta v svrhu dohoda k novemu kopalšču ob Ljubljani. Poročevalec je postavil predlog, da odstopi potreben kos sveta mestni občini g. Ogrin in da dobi zato potom zamenjavo mestni svet nasproti Dolenjskega kolodvora. Tega sveta je okoli 600 m manj, kot pa ga dobi mestna občina za dohod h kopalšču. Dr. Tominešek poudarja, da je svet, ki ga dobi Ogrin, veliko več vreden kot njegov svet, posebno glede stavbišč. Svet za dohod h kopalšču naj se nabavi pod

drugimi pogoji in sicer bodisi potom nakupa ali najema. Ta svet, ki se ga hoče dati danes g. Ogrinu, je krassen stavbni prostor, ki ga bo ljubljanska občina svojočasno gotovo še prav krvavo potrebovala.

Svet. Tokan je zanimal okodovanje občine. Če je svet morda za Ogrina slučajno več vreden, ni toliko vreden za občino, ki mora biti vesela, da je dobila Ogrinov dohod.

Dr. Ravnihar in Likozar sta zahtevala dopolnitev pojasnil glede tega sveta v izmeri in ceni, katerih pa v smislu zahtev nista dobila, ker se je predlagalo in je predlog večina tudi sprejela. O prošnji uradnikov in uslužbencev Mestne hranilnice za zvišanje prejemkov se je postavil predlog, da se ne povišajo prejemki vsem za 100 odstotkov vseh dosedanjih prejemkov, ker to ne gre in ni socialno, marveč se uredi to vprašanje po načelu, kot se je uredilo to vprašanje pri mestnih uslužbencih in sicer tako, da se doda vsem mesečna doklada po 500 Din, družinske doklade se zvišajo od 5 na 10 Din dnevno, bilancina pa naj se zviša za 100 odstotkov. — To naj bi bilo začasno in naj stopi ta poboljšek v veljavo od 1. marca naprej. Pri tem se je vnela živahna debata glede priliva na ministrstvo, ki navodno ni bil imensten, ker imamo tu pokrajinsko vlado in glede dveste funkcije dobe kuratorja Mestne hranilnice.

Ugotavljalo se je tudi, da se nalaga bankam denar, ne da bi se jih podpiralo, marveč ker se ne more nalagati denar drugam, kjer bi bil vsak čas lahko na razpolago. — Predlog poročevalca je bil sprejet.

Stavbni odsek.

Priziv Josipa in Josipine Smodej proti odluku mestnega magistrata glede odklonitve stavbnega dovoljenja se odkloni, ker leži svet izven stavbne črte. Odobri se končni obračun kanalizacije na Mirju in določi kot zadnji obrok 35.727 Din.

O poročilu stavbnega urada glede ureditve in kanalizacije Tržaške ceste od Tobane ulice do Viške meje, glede podaljšanja kanala v Beethovnovi ulici in prošnje posestnikov novih vil med Cesto na Rožnik in Cesto v Rožno dolino, je bil sprejet predlog, da se naroča stavbnemu uradu, da napravi čimprej tozadevne potrebne načrte. Za kanalizacijo ulice med Streliško ulico in Vojvoda Mišiča ceste se dovoli in odobri kredit v znesku 557.000 kron. Prošnja za preložitve ulice ob severnem zidu pokopališča pri Sv. Krištofu se začasno odloži, ker ni nujne potrebe. — Glede podzemeljskih stranišč, ki so v mestu res prav nujno potrebna, se dovoli pol milijona dinarjev in sicer pred Glavnim kolodvorom in v križišču Dunajske in Gosposvetske ceste, na trzišču v Šiški priprosto stranišče. Na St. Jakobski šoli se preuredi za enkrat samo velika učilna soba, ostale preureditve pa se začasno odlože. Glede staljših fikarjev in avtomobilistov, ki se razen pred palačo Kredite banke prav dobro razumejo, odredi tako, da stoji izvoščki pred Slonom ali na Aleksandrovi cesti, avtomobilisti pa nasproti Zvezde, vendar tako, da ne zapirajo dohoda v drevored. — Glede ureditve mestne ljudske kopele v Kolodvorski ulici se je ugotovilo, da bi bilo škoda denarja za ta kurnik, posebno še, ker se bodo napravile med frančiškanskim in Zmajskim mostom ob zidu ju Ljubljance obrežne kopele. Z ozirom na sklepe upravnega odbora mestnega po-

grebnega zavoda glede nakupa sveta za lastno upravno poslopje se določi, da stopi župan v zvezo s trdnico Medič-Zanki v svrhu nakupa zemljišča ob Anaclevi cesti in se dovoli v ta namen najetje posojila v znesku 1.300.000 Din.

Stavbni zadrugi »Stadion« za spremembo regulacijskega načrta med Dunajsko in Vodovodno cesto v svrhu gradbe vzor-nega telovadišča in stalnega tekmovališča, se ugodl prošnji po zadnjem predloženem načrtu.

Na vrsto je prišlo nato vprašanje o imenovanju novih in preimenovanju starih cest in ulic v Ljubljani. Več ulic v mestu še do danes nima imen, več starih imen pa je treba premeniti, ker so ta imena za današnje razmere spodtakljiva. Tozadevno je stavil dr. Breclj obširen predlog, ki je bil z malimi spremembami sprejet. Podrobne spremembe in nova in premenjena imena prebimo v posebnem poročilu.

O predlogu društva za povzdigo Ljubljane se je sklenilo, da se postavi Krekov spomenik na Kralja Petra trgu s podstavkom izpred justične palače. V Zvezdi pa se namesti bivši Radeckijev spomenik z veliko spominsko ploščo z napisom: »Spomenik naših narodnih osvoboditeljev — in naj bo to delo dovršeno do praznika našega osvobođenja. Na to ploščo pridejo napisi vseh narodnih mučnikov kot Adamci, Lunder, Judenburške žrtve, Endlicher in drugi.

Sprejeti so bili samostalni predlogi obč. svet. Moškerc in sicer glede ureditve ljubljanskega gradu, ki naj se očisti in prebudi, glede ureditve Pražakove ceste osobito iz higijenskega stališča, namestitve potrebnih klopi ob Dunajski cesti in glede najmanjših poprav magistratnega poslopja.

Šolski odsek.

IV. mestni redni ljudski šol se še ne more ugotoviti dejna podpora, marveč se dovoli za enkrat enoletna dotacija v znesku 1153 Din. Za nabavo slik slovenskih pisateljev vsem mestnim šolam se dovoli kredit v znesku 750 Din.

Socialno-politični odsek.

Glede varnostne službe v gledališčih in koncertih se določi posebna komisija za usposabljanje nastavljenca za to službo, in se odloži v to svrhu poseben kurz za te gasilce in sicer za poklicne in prostovoljne gasilce.

Z ozirom na določbo glede oprostitve pasjega davka za pse na verigah za varstvo samotnih hiš je bilo vloženih več podobnih prijav, ki pa so bili vsi zavrnjeni.

Elektrika — vodovod.

O prošnji uslužbencev električne ceste in železnice za dovolitev kredita za zavaritve sprednjih in zadnjih prostorov železniških voz je odgovorilo dunajsko ravnanstvišvo, da pač uveljavlja to potrebo, vendar pa nima za to napravlo kritja, ki bi znašalo približno 1 milijon naših kron.

Občinski svet je sprejel določbo, da se porabi v to svrhu fond, ki se nabira za svoječasno obnovitve tračnic, odšteje pa se na predlog svet. Rupnika ona vsota, ki se je do sedaj potrebovala za nabavo dežnih plaščev vozilom uslužbencev, ker dežnih plaščev po zakritju voz ne bo treba več nabavljati. Dalje je bil sprejet predlog svet. Dr. Lemeža glede diferenciranja zaračunavanja električne razsvetljave po stanovanjih. Vloženih je bilo več prošelj za napeljavo mestnega vodovoda, za kar bi bili potrebni 4 novi hidranti. V bistvu se je prošnja ugodilo, povabiti pa je treba razne zastopnike v svrhu medsebojnih dogovorov v svrhu natančnejših določb.

Samostalni predlogi.

Obč. svetovalec Moserja, Moškerc in dr. Stanovnika glede raznih nedostatkov pri cestah, kanalizaciji in periliščih v trnovskem okraju in pa glede siabega stanja Tržaške in Rimske ceste so se odklanjali posameznim odsekom, da poročajo o njih na prihodnji seji.

Nujni predlogi.

Sprejet je bil predlog svet. Čepelnika glede poprave nekaterih hidrantov.

Dr. Breclj je vložil ta-le predlog. Dne 7. junija je bila odklonjena prošnja Jugoslovenske Matice za odpis občinskih davščin na njen kinematograf. Ta odklonitev se odobrava iz teh-le vzrokov:

1. Predsednik Jugoslovenske Matice dr. Ravnihar je obenem voditelj Jugoslovenskega Sokola, ki je kulturna bojna organizacija in je radi tega o njegovi nepristranosti v narodno-obrambnih zadevah v marsičem pomislil. Zleti bi bilo predsednika, ki ni politično ali drugače ekonomiran.

2. Ves davek gre za podpore mestnih ubožen.

3. Kino pomenja nepregledno škodo v moralnem in umetniškem pogledu, ker ta zvržek umetnosti in tehnik zastuplja

mladino in odrasle v npravnem pogledu ter odtujuje občinstvo pravi umetnosti. Ljubljana je kulturno središče Slovenije. Kot taka ima dolžnost moralno in materialno podpirati kulturne potrebe vsega, zlasti ogroženega Slovenstva.

Zato občinski svet skleni:

1. Da finančni odsek vstavi v redni proračun čim višjo vsoto narodno obrambne organizacije.

2. veselični davek na vse kinopredstave brez izjeme naj se zviša od 10 na 25 odstotkov.

Razvila se je nato živahna razprava glede stališča napram narodno-obrambnim društvom.

Dr. Lemež je bil z ozirom na dejstvo, da so bili mali narodi na versalieski konferenci kapitalistično zatrti in da je prišlo do tega, da smejo manjšine tako daleč reševati svoja vprašanja, da se smejo očrtnati celo od državne celote, da dosežejo svoj cilj proti temu, da se da kaj za narodna obrambna društva. Svet. Tokan je poudarjal, da je treba nacionalne manjšine podpirati. »Orjune« ne smatra za obrambno društvo, ker s pretpetanjem in alijovim obnašanjem našega nacionalnega problema ne bodo rešili. Obstoj »Orjune« je tu nepotreben, na mestu pa je tu vsekakor naše šolstvo. Tako obrambna društva kot so naše Ciril-Metodove šole pa so vsekakor potrebna. Toplo se je zavzel za to vrolo zanimivo vprašanje dr. Ravnihar, ki je tudi poudarjal nujno potrebo obrambnih društev. Kot predsednik Jugoslovenske Matice ponovno ugotavlja, da on kot njen ponovno voljeni predsednik pri Matici ne zasleduje nobenih strankarskih interesov. Tudi so v zastopstvu Matice, ki ga je volilo za predsednika zastopniki vseh strank, med temi tudi 5 duhovnikov.

Dr. Lemež je nastopal proti temu narodno staremu naziranjju in trdi, da je treba učiti se od sovjetske Rusije, ki je rešila to pereče vprašanje tako, da so vsi narodi zadovoljni. Svet. Tokan mu je odgovoril, da je bilo to pač možno le v Rusiji po velikanski revoluciji, pri nas pa do take revolucije ne bo prišlo. Pa tudi če so boljševiki, ki so sedaj na krmilu, pozabili nacionalni moment, bodo tudi oni kmalu gledali, da dobe nazaj stare pokrajine. Mi se imamo boriti tu ne za narodnimi sloji, marveč igra pri naših sosedih v Italiji največje vloge laška nacionalna buržuazija.

Dr. Ravnihar je končno se poudarjal, da mi ne seljemo s tem sovraštva, marveč opravičeni in moralno prišljeni je branilo naše manjšine. Končno pa je bil predlog dr. Breclja v celoti sprejet.

Ljubljanski trg.

Svet. Rupnik je predlagal reorganizacijo nevdzdržnih draginskih razmer in ureditve ljubljanskega trga. Potrebna je reorganizacija tržnega nadzorstva, zamenjava straže, kontrola nakupa blaga, ureditev enotnih dnevni cen, preprečenje preplačevanja živil od boljših slojev, kontrola ponarejanja smetane in izvrševanje ene koncesije na več mestih in revizija prostorov, v mestni tržni lopi na Pogačarjevem trgu. Vse to se je izročilo aprovizacijskemu odseku. Razpravljalo se je še o zavarovanju, uknitve avtonomije mesta (svet. Kralj) o ponašanju in staležu mestnih delavcev.

Svet. Pirc je zahteval bilanco od električne ceste družbe in pa ureditve vprašanja glede službene obleke. Razvila so se obširne debate o vseh teh vprašanjih, ki pa se niso zaključile z nikakim definitivnim sklepom.

Nato se je vršila po 10 minutnem odmoru tajna seja.

Na predlog obč. sveta Jožeta Pirca se je sklenilo:

Kot mestni arhitekt s prejemki IX. čln. razreda mestnih uradnikov skupine A se s 15. julijem stalno namesti proti tehniškim srednje šole v Ljubljani Jože Jelenc. Kot rač. oficijal s prejemki X. čln. razr. mest. uradnikov kat. B se s 15. julijem t. l. stalno namesti rač. oficijal pokr. uprave Langus Jože z vštjetjem dosedanje službene dobe v napredovanje in pokojnino. Kot socialno-politična uradnika pri mestnem magistratu s prejemki IX. čln. razr. kat. B se s 1. avgustom 1923 stalno namestita Eriavac Fran ter Sedej Alojzij. Kot mestni živinozdravnik s prejemki IX. čln. razr. mest. uradn. kat. A se s 15. julijem 1923 stalno namesti dr. veterinar Rigler Vekoslav. Kot stavbno-pisarniški praktikant v staležu mest. uradnikov kat. B se namesti tehnik Mežek Franc. Nadoficijal Cihna Viktorju se podeli naslov pis. ravnatelj. Zltnik Ivan, posestnik na Barju, se imenuje ob njegovi zlati poroki za zasluge za rod-bino in barjanski okraj za meščana občine ljubljanske. Mestna občina prevzame v začasno upravljanje glavnicu 65.511.85 Da, t. j. denar (ustanova) proti povračilu upravnih stroškov, ki so občini tudi za upravo drugih ustanov. Kot namestnik obč. svet. Jegliča v mestnem šolskem svetu se izvodi dr. Anton Breclj. Občinski svet poveri g. župana ter 4 obč. svetnike za konkurenčno obravnavo radi ureditve življenskih razmer ljubljanskih cerkvenikov ter (glavcev. V kvalifikacijsko komisijo za mestne delavce se določi kot zastopnik odseka načelnik Pirc Jože. Komatar Petru se vstaje 5 let službene dobe v mestni elektrarni za napredovanje. Podobnik Ludovik se stalno namesti kot stalni sluga, Inž. Koch Ciril se radi boleznj s 1. julijem 1923 stalno upokoli ter se mu prizna cela pokojnina. Ku-naver Ivan se imenuje s 1. avgustom 1923 za asistenta pri Mestni hranilnici. Kozlevčar Josip se imenuje za pravnoveljavnostjo od 1. avgusta 1923 za praktikanta Mestne hranilnice. Prošnji Černe Ivana se ne ugodl, ker bi bila namestitve nasprotna določlu 3 služb. pragmatike, ki izključuje stransko sorodstvo do vštjetega tretjega kolena, imenovani je namreč nečak ravnatelj. Kopejšku Franu Bitenc se odpove s 1. septembrom 1923 služba ter se mu prizna starostna preskrba v smislu sklepa obč. sveta. Odobren je bil nujni predlog obč. svet. Čepelnika, da se morajo rešiti prošnje Franca Culikarja, Matije Kosa, Fr. Skrla, Andreja Masletja, Ljudevita Stanika in Franca Češnovarja za stalno namestitve na prihodnji občinski seji.

TURNERJA BRATINA — BUKSEKOVA. SPORED PREDSTAV: V Kamniku: Petek, 13. julija 1923. »Prava ljubezen«.

Na Jesenicah: Sobota, 14. julija 1923. »Ono«.

Nedelja, 15. julija 1923. »Prava ljubezen«.

Vsakokrat ob 8. uri zvečer.

Demoni naše zemlje.

Zemlja napojena s potoki nedolžne bratske krvi vpije po maščevanju in osvobođenja na milijone svojih zemeljskih demonov, da trpinčijo in revolucionirajo človeštvo in potemnujejo njegovo pamet in vzbujajo njegove najnižje instinkte ter ga store pripravljena za vse zločine, ki jih je zmogoče bitje — človek — žival. Posledica delovanja teh razbesejnih elementov je brezmejno današnje gorje na celem svetu, ki zopet pripravljajo teren za novo, še strahovitejšo svetovno vojno, ki bi pogubila še več milijonov ljudi kakor dose-danja evropska vojna. Kjer je iztrepnjenje, kje pamet vodilnih državnikov? Kje je duh tiste kulturne sile, na katero je Evropa še danes tako ponosna, kje je moč in upliv njene civilizacije, kje je moč njene kulturne misije, ki bi jo naj zajemala iz kvinteseence Kristovega evangelija: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Ne stori svojemu bližnjemu to, kar nočeš, da on tudi tebi stori! Kje so dejanja, ki izvirajo iz tega reka? Po njih delih jih boste spoznali, pravi Krist. Da, za vso kulturo, civilizacijo in krščanstvo Evrope sramoteh zločinih spoznamo, da se človeštvo noče ravnati po Niegovih

naukih. Najnižji instinkti človeka izbijajo na površje in obvladujejo svet.

Človek, ti si sin zemlje, sin njene duše si in boš, dokler živš pod uplivom njenih zlobnih demonov, dokler svojih telesnih sestavin ne vrneš njej, ki ti jih je dala! Človek, ti preobrazuješ lce zemlje in misliš, da z njo gospodariš in nad njo vladaš, medtem ko ona s svojimi demonskimi silami s teboj dela, kar hoče in trebe preobrazuje Ti vstvarjaš in povečuješ njeno lepoto, če si sam lep, ti pač nisi nakazuješ njeno lice, če si sam grd! Duh zemlje preveva tebe in ti jo prevečuješ s svojim duhom! Človek — zemlja, vidva sta eno in isto. Obera je dal Stvarnik od svoje sile in moči svojega duha — mikrokozmu in makrokozmu — oba je uvrstil v harmonijo in ljubezen svojih svetov! Čemu torej, človek, rušiš to harmonijo? Naredil je vama Bog, da živita v slogi in ljubezni, ne pa v sovraštvu in disharmoniji! Božja pravdnost je naši skupni domovini naklonila najkrajše delo sveta. Zakaj izživata jezo te zemlje in njenih demonov? ako morete od nje pričakovati zaželjenega blagoslova, miru in ljubezni, če njej dajete zgolj sovraštvo in jo proklinjate in ji sesate njene mlade soka in jo predite ugonobiti kot vam neljubo

dete, kot otroka bolesti in skrbi! Vi, zlobni demoni, čemu se bratite z nje-nimi sovražniki in z zlobnimi demoni te zemlje, vi, ki ste za življenja ubijali s strastjo Kajmove jeze rodne brate Srbe. V duševni slepoti in sovraštvu do njih ste bili dolge generacije vzgajani. Niste vi krivi, krivi so vaši krivi preroki — udarjeni s slepoto in z napuhom demonskim. Strahovita bo vaša obsodba, ko boste vrženi iz raja, kamor ne spadate, ko vas bodo tisti obsodili in kamenjali, ko spregledajo vaše laži in danes kriče še: hosanal!

Ti država naša, porajala si se v potokih nedolžnosti prelite krvi in ta kri naj vas hrani in oživlje, vi, dobri geniji naših zemlja, da odnesete zmago nad zlobnim demonstvom! Naša moč in ljubezen vas bo krepila, da zmaga resnica nad lažnim demagoštvo. V neizmerni, neizrečeni bolesti bi se rajši razbil v tvoj posel, da me na prah raznesejo duhovi tistih, ki so dali zate, ti sveta mučenška zemlja, svoje življenje in svojo kri, tisti, ki so te pred nami v davnih vekih že neizmerno ljubili, ti prorokovali, da prideš in zate umirali pod krvinskimi meči, da nimam trdne vere kot skale, da boš obstojala, dokler bo hotel tisti, ki je vdihtil harmonijo in mučenikom za tromeno bra-

stvo in slogo Svojo misel in Svoj duh in Svojo pomoč!

Kako malenkostni ste vi v svoji ideologiji in siromasni na duhu, vi, ki v resnici niste nikoli ljubili nit te zemlje, niti svojih bratov, ki za njih nečloveške muke, za grozote in smrt niste marali, vi, ki v svoji zaslepljenosti še do danes opravljate združeno delo in ki jo hočete ob prvi priliki izdati z Judeževim poljubom!

Kako nemirno mora biti spanje v zemlji in počitek teh, ki so za svojo slavo, čast in veličino umirali, ko čutiljo, da ima zlobno demonstvo toliko moč do razkrajanja one zemlje, ki so jo oni odkupili s svojo krvjo?

Ljubezen in harmonija vzdržuje ravnotežje svetov ter jih spaja v neskončno verigo, zakaj torej ne bi sledili naravnemu zakonu in se podvrgli večnim principom ljubezni, znošljivosti, priateljstva in bratstva s tistimi, s katerimi nas veže kri in rod v eno celoto in harmonijo!

Dobri geniji naše zemlje bodite nam milii, kri, ki si jo vsesala ti o mučenška zemlja operl naše grehe, iztrezni nas, izpametuj nas, da ne boš zastojni prelita, združi nas v pravo bratstva — ne pa v Kajne in Judeže Iškarijote!

—K—

Dnevne novosti.

— Odlični znanstvenik v Beogradu. V Beograd je prišel ravnatelj evropskega arada »Rockefellerjeve fundacije«, G. H. O. Eversol. Ogledal si je beograjsko medicinsko fakulteto, »Rockefellerjeva fundacija« se bavi z vzgojo mladih zdravnikov.

— Iz »Službenih Novin«. Sprejeta je ostavka, ki jo je podal na državno službo Anton Stekar, revizor IV. razr. carinarice v Dravogradu.

— Smrti ostanki slovanskih mučnikov. Leta 1918 sta bila v Pulju ustreljena Jugosloveni Kraus iz Splita in Čeh Houckl. Oba sta bila zapletena v zaroto, ki je hotela predati bojno ladjo »Princ Eugen« antanti. Nedavno smo poročali, da je hotela Češko-slovaška izkopati smrtne ostanke svojega rojaka in jih prepeljati v domovino. Pri izkopavanju so našli na plahti, v kateri sta bili obe trupli skupaj, tako, da se ni moglo ločiti enega od drugega. Pustili so ju torej še nadalje v skupnem grobu. Sedaj pa primaša neki splitski list dopis iz Zadra, v katerem sporoča neki Blažič, ki se je nahajal z njima v ječi, da je v stanu ločiti obe trupli. Blažič je bil namreč obseden samo na ječo in pripoveduje, kako jima je ob zadnji uri stregel. Se danes vidi pred seboj Houcklaja, kako mu sporoča zadnji pozdrav stari materi. V smrt je šel ravno dušeno in je izjavil, da ne bo imela Avstro-Ogrska toliko poguma, da bi postreljala vse Jugoslovane in Čeha.

— Kongres delegatov jugoslov. diakov iz Italije se je vršil dne 23. do 25. junija v Zagrebu. Kongresu so prisostvovali delegati akademskih in srednješolskih združenj iz Ljubljane, Maribora, Karlovca in Zagreba. Na kongresu se je razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih, ki se posredno ali neposredno tičejo jugoslov. mladine iz Italije, predvsem pa so razpravljali o gospodarskem položaju. V vseh tozadevnih vprašanjih so bili sprejeti soglasni konkretni sklepi, ki se bodo izvršili v najkrajšem času.

— Odmera občnih pridoboln. V zvezi tozadevnih predpisov mora vsak davčni zavezanec radi odmere obh, pridobolne za priredbeno dobo 1924-25 izločiti pridobolnisko izjavo o okolnostih, ki so odločilne za odmero najkasneje do 31. julija 1923 pri davčni administraciji v Ljubljani. Več na razglasu na mestni uradni deski.

— Upokojenci, katerim so dosedaj izplačevali njih pokojninske prejemke davčni uradi (v Ljubljani finančna deželna blagajna), bodo od 1. avgusta 1923 dalje prejeli svoje prejemke od računovodstva delegacije ministrstva financ preko poštne-kovne zavoda. Ti upokojenci naj se takoj zgledajo pri pristojnem davčnem uradu, da podajo tam natančni naslov. V bodoče naj pravočasno javijo vsako spremembo naslova računovodstvu delegacije ministrstva financ, kamor naj se tudi obračajo radi eventualnih sprememb glede draginskih doklad in radi drugih reklamacij.

— Sprejem v vojno-sanitetno šolo. — Vojno ministrstvo je sklenilo, da sprejme letos v vojno-sanitetno šolo v Beogradu 140 golenec.

— Pošiljanje poštnih paketov v Francijo. Francosko pošto ministrstvo je obvestilo naše ministrstvo za pošto in brzojav, da prihajajo na Francosko številni paketi, ki so naslovljeni samo v našem jeziku. Francosko ministrstvo zahteva, da mora biti naslov francoski, ker drugače ne bo odgovarjalo za izjubo pošiljave.

— Zdravniške preiskave za zavarovalnice so zopet proste, ker se je dosegel med delatni Slov. zdrav. društva kot mandatarja Jgsl. lekarskega društva in Savezom osiguravateljskih društev sporazum na sledeči podlagi: Honorar za zdravniške preiskave zavarovalnic se določi na 120 Din od 15. avg. t. l. naprej, če potrdi do tedaj Savez osig. društev v Beogradu to vsoto. Do tedaj pa velja honorar 100 Din. Za preiskave na domu preiskovanečev in v bivalistični zdravniku se plača 50 odstotkov več, izven zdravnikovega okoliša pa se določi posbna dnevnišnica z zavarovalnico. — Odbor Slov. zdr. društev.

— Postelje za bolnice. Ministrstvo za narodno zdravje je naročilo večjo količino bolniških postelj, ki se bodo razdelile med revnejše bolnišnice.

— Instalacija patrijarha. Patrijarh Dimitrije je odločil, da se bo vršila svečana instalacija patrijarha v Peči dne 30. avgusta t. l.

— Kršičke razmere vladajo na obmejni postaji na Jesenicah. Pod tem naslovom je izšel članek v »Jutru« št. 160 od 11. julija t. leta, v katerem se pritožuje nad carino in njenim upravnikom Kaliničem ter navaja konkreten slučaj s prihodom posebnega inozemskega vlaka. Neinformiranost časopisa se vidi v tem, da se g. Kalinič navaja kot upravnik carinarnice, medtem ko to dolžnost vrši v resnici g. Otradovskij. Carinska služba je sama po sebi zelo nevhvalna ter proti vsakemu brezobzirna, izziva mnogo neupravičene mržnje do carinarnice in njenih organov. V konkretnem slučaju, objavljenemu pod gornjim naslovom, ne leži krivica na carinarnici in njenem uradniku Kaliniču, temveč edino na restavratorki Ozvaldi, kateri bi moral pravočasno obvestiti upravnika carinarnice, da bo pred vlakom serviral 300 zajtrkov, da bi se podvezle mere v zaščito fiskalnega interesa države, ter da bi se zadovoljilo policijskim predpisom ter spoštoval na roko, a to vse radi dobička restavratorki Ozvaldi. Preiskava je v toku in bo na vsak način v pravi luči pokazala pravega krivca, kateri bo odgovarjal za incident na pristojnem mestu. Nepotrebno je poudarjati, da je na obmejni postaji, a posebno na Jesenicah razveto tihotapstvo v takem obsegu, da se za lahko pobija samo z energičnimi in strogi ukrepi. Pribožujejo se pa samo oni, katerim se stopi na prste in katere carinsko-kazenski postopek obično tangira, tem prej, ker odgovarja sam restavratorki Ozvaldi pri carinarnici za tihotapstvo težje narave. Iz pisarne carinarnice Jesenice štev. 6100-11-7-23.

— Draga zabava. Prišel je v mesto vesel in podjeten rodoljub iz bližnje okolice ljubljanske. V neki gostilni v Kolodvorski ulici je naletel na dobro razpoloženo, toda željno in lačno tovarišico, ki se mu je seveda takoj prav zaupno približala. Po izdatni pogostitvi ga je peljala tovarišica v Tivoli, kjer sta obiskala najimitejše prostorače tivolskih gozdov. Toliko mož ve o predgovodni dogodilja, ki je bil zanj usoden. Mož se je namreč zbudil v jutranjem hladu same, ves v neredu in s strašnim mačkom. Stresni pa se je hipoma, ko je opazil, da mu je odnesla tovarišica, katere pa se ne spominja prav nič natančneje, dve listnici, v katerih je imel 23.650 Din.

— Čuden gost. V Zorčevu trgovino v Kolodvorski ulici št. 30 je vstopil čuden gost. Brez pozdrava se je vsedel sredi trgovine na tla in začel nerazumljivo murmurati. Mož je bil silno pijan. Ko ga je pozvala prodajalka, naj vstane in gre svojo pot, se možkar še zmenil ni zanj. Poklicala je stražnika, katerega pa je takoj spoznal ter ga je začel zmerjati. Hotel ga je tudi tepsti. Stražnik pa je pozval še enega tovariša, s katerim sta čudnega gosta odnesla v hladilnico v justični palači. Tam so ugotovili, da je mož neki Justin Sivce, tesar pri tvrdki Treo na Gosposvetski cesti.

— Nesreča na polju. Delavec Albin Kovčič, zaposlen pri tvrdki Mergenthaler v Mostah, si je pri delu na polju s plugom poškodoval levo nogo. Iskali je moral pomoči v ljubljanski bolnici.

— Nezgodna z vžigalicami. Kosmač Fr. 3 letni sin posestnika iz Lahovč pri Kamniku se je dne 7. t. m. igral z vžigalicami, pri čemur se je vnela obleka, da se je opeknel po životu. Prepeljan je bil v bolnico. Njegovo stanje je resno.

— V Cerkijah je bila ukradena iz nezaklenjene kuhinje Fridi Mayerjevi denarnica v kateri je imela okrog 53 Din denarja in zlat poročni prstan z napisom A. M. 19. 1904, vreden 500 Din.

— V Pussleku je bil ukraden posestniku in mlinarju Ivanu Krameršu 5 m dolg gonilni jermen vreden 250 Din.

— Težka nezgoda. Matija Papež, delavec pri lesnem trgovcu Martinu v Škofljici, je dne 10. t. m. valil hlode z vagona, pri čemur mu je eden padel na glavo, ter ga močno poškodoval. Pripeljal so nezvestnega v bolnico. Njegovo stanje je zelo opasno.

— Pazite na žeparje. Na Vodnikovem trgu je bila ukradena Alojziji Gruđen iz Šmarja črna usnjata denarnica brez zaponek, v kateri je imela 200 Din denarja in nekaj ženskih drobnarij.

— Velika žepna tatvina v vlaku. Trgovcu z Visa, Mati Eldanu je bila ukradena na progi Zagreb-Karlovac listnica s 120 tisoč dinarji; kreditivno pismo za 94 tisoč dinarjev, glaseče se na Jadransko banko v Zagrebu; menica za 1600 čilskih pesov; 40 tisoč nemških mark in 10 čilskih pesov v gotovini.

— Celjske novosti. Dramatična šola Udruženje gledaliških igralcev SŠS, mestni pododbor. Ljubljana, je prevzelo umetniško vodstvo celjskega gledališča. Za vzgojo igralskega naraščaja otvoril to udruženje dne 20. julija dramatično šolo, v kateri bodo predavali izven različnih članov udruženja še gg. arh. profesor Rado Kregar in Leo Trauner. Vsi ljubitelji dramske umetnosti, ki se žele izobraziti na tem polju in sodelovati v tujaknjem mestnem gledališču, se vabijo, da se vpišejo v to šolo pri društvenem blaginiku g. Hubertu pri tvrdki Godičar & Leskovšek na Kralja Petra cesti. Tečaj je brezplačen, vpisnina znaša 10 Din. — Sokolsko društvo v Celju se udeležilo zletja gorneposavskega okrožja v Zagorju, v nedeljo dne 15. julija v večjem številu s praporom. Odhod z vlakom ob pol 12. uri dop. — Ustanovni občni zbor slovenske šahovske podzveze se vrši v nedeljo 15. t. m. v Celju. — Šahovski klub v Celju si je na običnem zboru izvolil predsednikom okr. komisarja dr. Leva Brunčiča. — Neznane ugotovitve o potegnilih pri kopališču »Diana« na Bregu iz Savinje. Truplo je moškega nekega, prišleko 60letne starosti in je bilo že splošno dni v vodi. Identitete še niso dognali.

— Mariiborske novosti. Pri pregledovanju prenočišč dne 30. junija t. l. so varnostni organi našli v gostilni pri »Zlatem konju« nekega Antona Kolenca, ki je imel pri sebi štiri ruhe. Ker je trdil, da so ruhe last njegove v št. 11, stanujočice sestre, ni imel ta nočni obisk policije zanj ni privedel neprijetnih posledic. Policija si je pri držala samo ruhe v svrhu, da poizveduje, čegave so. 7. t. m. je prejel policijski komisarjat odobro, da je 30. junija neznan storilec vionil pri posestniku Kostanjevcu v Spuhlju pri Ptuj in odnesel štiri ruhe, razno obleko in perilo v skupni vrednosti 3000 dinarjev. Vsi tedaj je pričela policija zasledovati Kolenca in ga je aretirala. Izprva je možak trdil, da viona ni izvršil in da so ruhe njegove, pokazal je tudi zavedno potrdilo pobreške občine. Ko pa so pri preiskavi na njegovem domu našli razno drugo iz tatvin izvirajoče blago, je priznal svojo krivdo. Svoje delanje je skušal opravičiti s tem, da je bil brez sredstev, ker je bil šele meseca maja izpuščen iz kaznilnice. Bil je izročen sodišču. — Opuštila se je bivša kavarna »Beograd« na Aleksandrovi cesti. V te prostore se naseli Wesslakova trgovina s pohištvo. V sedanjih prostorih Wesslakove trgovine se nastani dr. Franc Irgolč s svojo odvetniško pisarno. V prostore sedanje odvetniške pisarne dr. Irgolča pa se premesti iz magistratnega poslojaja gostilna policijskega pristava Schweigerja, ki spoji gostilno z nočno kavarno in kabareto. — Veletrgovce z mešanim blagom g. Matej Zigler, ki se preseli v Gradec, je oddal trgovino in stanovanje na Glavnem trgu v petletni zakup slovenskemu trgovcu Milošu Osetu. Sedanje prostore Osetove trgovine na Aleksandrovi cesti prevzame zastopnik Rogoške Slatine g. Zinauer. — Na Glavnem trgu je neki Rozalji Slep iz Kamnice neznan izumovil ukradel iz košare denarnico s 50 dinarji vsebine. — Aretiran je bil neki že dvakrat predkaznovani 16letni mesarski vajenec, ki je mesto da bi po naklugu svojih dedodajalcev nakupil 200 komadov povodcev za živali, izročeni mu denar zapil. — V stanovanju Franca Sketa ob Bregu je v sredo jutraj nastal ogenj. Ker je bilo stanovanje zaklenjeno, so domačini, ki so zapazili dim, vdrli v stanovanje in pogasili ogenj, še predno je povzročil kako znatno škodo.

— Vsiški obredi nazarenov. Beograjski listi poročajo, da se v Beogradu shajajo vsake nedelje nazareni k svojim verskim obredom v neki privatni hiši. Obredov se udeležujejo nazareni iz Beograda, Banata in Bačke ter prepevajo svoje pesmi, kar po poročilu listov, moti mirne sosedje. Ti verski obredi so pri nas prepovedani.

— Bivša zadrška gimnazija ostane v Šibeniku. Prosvetno ministrstvo je sklenilo, da ostane bivša zadrška gimnazija še nadalje v Šibeniku. S tem je uničen lanski odlok ministra Pribeževića, da se ista stopnje razred za razredom ukine. — Stanje letine v Dalmaciji. Vinogradi lepo uspevajo. Trtina uš se dosedaj še ni pojavila. Grozdje je naspročno lepo, čisto in jagode napredujejo v rasti. Zvepla ni primanjlovalo in se je zvepljanje vršilo pravočasno. Izgled na dobro in obilo trgatve je dober. Ako bo tako napredovalo, bodo dalmatinski vinogradniki lahko zadovoljni.

Sokolski vestnik.

— Župa Ljubljana vabi društva in Sokolstvo naklonjeno občinstvo k slavnostni otvoritvi Sokolskega doma v Borovnici v nedeljo 15. t. m. Člani imajo iz Ljubljane polovično vožnjo (Din 5.50) proti običajnim izkaznicam, ki jih dobe v pisarni JSS v Narodnem domu. Odhod vlaka z glavnega kolodvora točno ob pol treh popoldne.

Dopisi.

— Slovenska Bistrica. Dne 9. t. m. je umrla v Laporju pri Slov. Bistrici tamonja gostilničarka in posestnica gospa M. Plankner, mati tamonje poštne odpravnice gđc. Cilke Planknerjeve. Umrla je bila vdova po tamonjem nadučitelju in je vzgojila vse svoje otroke v narodnem duhu. Prizadetim ostalim naše sožalje. — Nedeljsko prireditelj tukajšnjega pavskega društva »Slavček« je posetilo razven meščanov tudi zelo veliko število kneskega ljudstva. Ob tej priliki pa smo konstatirali, da se je večina onih prirediteljev, ki so bili zaposleni po različnih šotirih, posluževali po večini le njihove blažene nemščine, malodane v taki meri, kot svoječasno na svojih Südmärklnih ali Schulvereinskijh veselicah. Ali se po 5 letih obstoja Jugoslavije še ne morejo najti v nov položaj? Krivim ter razmeram so v veliki meri tudi oni, ki te ljudi odbijajo, mesto da bi jih prepričevali o njihovih brezuspešnih namerah. — Naši muzikalni Bistričanje so si ustanovili svoj salonski orkester. Želimo jim mnogo uspeha in daljšega obstoja kakor ga je imelo pevsko društvo. — Podružnica SPD priredi pod vodstvom svojega vrliga načelnika g. Voduška v nedeljo 15. t. m. izlet k sv. Anehu. Odhod je določen za pol 4. uro zjutraj. — V nedeljo 15. t. m. otvori gospa Marija Urbanc, naslednica umrle g. Ljavnj vitočot večjo. Ker je njen »Ritmoznac« daleč naokoli znan kot eno najboljših tujaknjih vin in namerava nekaj mladih Bistričanov prirediti ob otvoritvi celo zanimiv koncert, je pričakovati dobrega obiska.

Sport in turistika.

— S. K. Primorje. Ljubljana v Karlovcu. V nedeljo 15. t. m. gostuje kombinirano moštvo S. K. Primorje v Karlovcu, kjer nastopi proti tamkajšnji Olimpiji.

— S. K. Slovan. Ljubljana v Čakovcu. Naš agilni drugorazredni klub Slovan gostuje v nedeljo 15. t. m. v Čakovcu, kjer odigra prijateljsko tekmo s Čakovčkim sportnim klubom.

— Poletni program A. C. Sparta, Praga. Glasom poročil praških listov, bo praška Sparta nastopila v Zagrebu ne samo proti Gradjanskemu, ampak bo odigrala najbrže tudi dve tekmi s Haskom. Nato se bodo igralci na oddih v morskopališče Povalj v Dalmaciji, kjer ostanejo do konca julija. Dne 5. avgusta igra Sparta v Berlinu proti Union 92 in 21. avgusta pa proti F. C. Nürnberg v Nürnbergu. Sparta namerava podvzeti ekspedicio, ki bi šla preko Italije v južno Afriko.

— Slavija, Praga v Turčiji in Romuniji. Zvečer 5. julija se je odpeljal moštvo S. K. Slavije na turnejo in sicer v Carigrad in Bukarešto. V Carigradu, čigar sportni listi opozarjajo že dalje časa turško publiko na ta izvanreden dogodek, odigra Slavija tri tekme in sicer 13. julija proti Galata Serail, 15. proti K. F. C. in 17. proti Altyn Ordon. Na povratku nastopi Slavija proti kombiniranemu moštvu mesta Bukarešte.

— Kranjskogorska podružnica S. P. D. naznanja, da je glavna direkcija državnih železnic v Beogradu dovolila poseben potniški vlak na progi Jesenice-Kranjskogor za dan 15. julija letos, ko se vrši planinska veselica ob priliki praznovanja 20letnice obstoja podružnice pri koči na Gozdu pod Vrščem. — Zajedno je ista direkcija dovolila ugodnost polovične vožnje za dan 14. in 15. julija vsem potnikom, ki se izkazejo z izkaznico S. P. D. oziroma njegovih podružnic. — Omenjen poseben potniški vlak bo odpeljal z Jesenic v Kranjskogoro dne 15. t. m. po prihodu ljubljanskega jutranjega turistiškega vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 4. uri 40 min. ter pride na Jesenice ob 6. uri 55 min., tedaj nekako ob 7. uri. Prihod v Kranjskogoro nekoliko pred 8. uro. — Zadnji vlak iz Kranjskogore na Jesenice odpelje dne 15. t. m. ob 20. uri 28 min. in ima zvezo z ljubljanskim turističkim vlakom, ki dospe v Ljubljano ob 23. uri 45 min. — Tedaj vlakovna zveza za emodnevni izlet zelo ugodna. — Razventega odpeljeta z Jesenic v Kranjskogoro v soboto dne 14. julija dva vlaka in sicer ob 18. uri 40 min. (odhod iz Ljubljane ob 15. uri 10 min.) ter ob 21. uri 55 min. (odhod iz Ljubljane ob 18. uri 55 min.). — Tedaj vlakovna zveza ugodna tudi za vse one, ki pridejo lahko že v soboto v Kranjskogoro oziroma h koči. Po prihodu posebnega potniškega vlaka v nedeljo dne 15. t. m. in sprejemu gostov na kolodvoru v Kranjskogori je odhod po lepi složni poti k niti dve uri oddaljeni koči na Gozdu, kjer bode ob 11. uri slovesna služba božja s kratkim planinsko-religioznim nagovorom, popoldne ob 14. uri pa planinska tombola in po tomboli prosta zabava s plesom. Pri veselici sodelujeta godba 42 moč z Jesenic ter mešan pevski zbor iz Kranjskogore. Dobitki tombole so prav lepi in obstojajo iz samih turističskih potrebščin. Srečke za tombolo po 3 dinarje se prodajajo že na Jesenicah, v Mostarju in v Kranjskogori ter se bodo prodajale na dan veselice na kolodvoru v Kranjskogori in pri koči na Gozdu. Vstopnine k veselici ni. S plačilo in jestvinami bo kočja zadostno in dobro preskrbljena. — Koča stoji eno uro pod Vrščem, kjer je državna meja, tik ob mogočinih stenah Prislojnika s krasnim razgledom na Spik, Razor ter na skupino Skratice. — Zatorej prijatelji planin, kdor se boče razvedriti, v nedeljo dne 15. t. m. k veselici pri koči na Gozdu! — Le za slučaj zelo slabega vremena se veseločja preloži na prihodnjo nedeljo dne 22. julija.

— Kanonizacija bula Tomaža Akvinca. V trenutku, ko se dominikanski red in vsa katoliška cerkev pripravlja na proslavo šeste stoletnice, odkar se prištevata Akvinčan med svetce, so v pismohranil Visoke Garone izveleki iz prahu pristno besedilo »svetobjavljenja«, ki ga je poslal papež Ivan XXII. iz Angersa z dnem 15. avgustovskih kalend, t. j. 13. julija 1323. Ta čudovito ohranjena listina, ki jo je fotografiral tuzanski umetnik Clovis Lassalle, se lahko naroči v krasni fototipiji pri omenjenem gospodu, 82 rue de l'Etoile, Toulouse, Francija.

Avtomobilske dirke v Touraini.

— ap. Tours, v juliju.

Dve uri za Parizom se razjasni nebo. Tu so postavljene ovire področju nizkega tlaka, ki sili že nekaj mesecev sem vedno proti jugu. Tukaj je Touraina, vrt Francije. Prvič v tem letu sem videl nebo v južni modrini. Leno in zaspano se vije reka Loire, v daljavi nas pozdravlja cvetlično mesto Tours. Za pesniška razmotrivanja ni časa. Kakor hudobni, hitri insekti, tako brenci po neverjetno prašnih cestah stotine avtomobilov okoli nas. V malem gnezdecu Saint-Antoine-du-Rocher je letos glavna etapa za dirko francoskega Avtomobila: »Grand-prix de vitesse« in »Grand-prix de tourisme«.

V našem Side-car-u smo se ustavili tik pred oficijelnimi tribunami. Kljub strašni vročini se drži republikanska Francija strogo vseh predpisov etikete in reprezentance. Vsa gospoda v fraku in cilindrih, vmes pa oficirji v blestelih uniformah. Tudi italijanske, angleške, belgijske in ameriške.

Za veliko nagrado, ki je razpisana na brzino, zaropata hkrati 17 motorjev. Prestelje jih hitro: 3 Fiat, 1 Delage, 4 Bugatti, 2 Rolland-Pillain, 4 Voisin, 3 Sunbeam. Največ pozornosti je vzbudila nova oblika tipa Bugatti. Je neokorna, podobna tanku s prikritimi kolesi, spredaj široko zaokrožena, v ozadju koničasta. Divji bizon s širokim tlinikom. Zraven pa graciozne, osam podobne oblike tipa Voisin in Fiat.

Prvič operira med gledalci angleški bookmaker. Na njegovo tehniko se morajo šele privaditi. Tudi Francozi radi stavijo. Ali oni podpirajo svoje stave s čisto logičnimi argumenti. Francoz diskutira cele ure pred dirko o izgleh svojega favorita. Ali do matematične formule ga ne pripravi nikdo z lahkoto. Angleški bookmaker in njegovi pomočniki so priredili v to svrhu pravičen seznam kurzov. In sicer s 17 kolonami. V njem so bile variabilne vrednote, ki označujejo po nekem stabilnem indeksu šanse posameznih voznikov. Pripravljenih je bilo tudi nekaj tiskanih tečajev za vsak voz. Fiat so ponujali s 4 proti 6, Sunbeam in Delage z 2 proti 1, Bugatti in Pillain s 3 proti 1. V cel Franciji ni tega dne napravil noben človek tako izvrsten »kšeft«, kakor ta angleški tipster.

Rdeči Fiat-vozovi so drveli kakor mahli hudički. Brutalni Bugatti so bili kakor na zemljo priklenjeni. Plazili so se le s težavo naprej: 194 km na uro. Po drugi etapi jih je dosegla apokaliptična žival: nova oblika Voisin.

Speaker zakriči skozi velik i resonančni tljak: Ravnokar je dosegel Fiat, voznik Bordino, 197 km. Italijani triumfirajo, Amerikanci se režijo. Bookmaker pa se znoji.

Francoski motorji odpovedujejo. Končna bitka se odigrava med Fiat in Sunbeam. Vizecava se je hotel na nekem Bugatti-vozu že pri prvem ovinku »vstisniti« na levo stran. Zaletel se je v balustrado, naravnost med gledalce. Voznik in mehanik sta ostala nepoškodovana. Enajst žrtev so odnisi na nosilnicah. Amerikanci so zadovoljni, ker ni bil kak Fiat.

Francozi pa so se revanžirali pri Grand-prix de tourisme. Peugeot je poslal 6 avtomobilov. Zmagali so vsi. Tehnično še nekaj opazk: Med lahkimii vozovi je zmagal motor z 12 HP. Uporaba esence: 10 litrov. Med malimi vozovi je zmagal Mathis (voznik Lams) v dvojnem oziru nad vsemi nasprotniki: s povprečno brzino (90 km) in v posamnih etapah. Uporaba esence je 6 litrov. Rekord, ki jih je dosegla firma Voisin pri strasbourškem Grand-prix, (107 km) so tokrat izostali.

Čudno: noben sport ni v Franciji tako popularen, kakor avtomobilizem. Solnčna Touraina je polna ljudstva. Sicer je pa brezdvomno, da se bodo ženska krila v jeseni skrajšala za par centimetrov...

Izpred sodišča.

INDICIJE.

Urša Šurkova je bila obtožena, da je ukradla dne 23. aprila Ljudmili Auerspergovni na Resljevi cesti iz nezaklenjene nočne omarice zlato zapestnico in verižico. Osumili so jo, ker so jo videli v kritičnem času blizu stanovanja. Prvi sodnik jo je oprostil, ker ni bilo za obsojdo nobenega dokaza in je ostala brezposelnosti tudi hišna preiskava. Pritožila pa se je javni tožilec. Vzkladni senat pa je potrdil sodbo prvega sodnika iz ravno omenjenih razlogov.

RAZPOSAJENCI V TIVOLI.

Stirje fantje so prekorajili mejo po rednosti in so napravili občini precej škode v parku Tivoli. Premetavali so klopi in prenesli neki lesen mostič na drugo mesto. Za to nočno delo so bili obsodeni kolodvorja na 800, ostali 3 sotrudniki pa vsak na 400 dinarjev globe.

NERODNEŽ V VLAKU.

V vlaku med vožnjo iz Kranja v Ljubljano je razbil Franc Vihernik veliko šipo in stranskična vrata. Plačati mora 380 Din škode in bo sedel en mesec v zaporu.

NEHVALEŽEN POPIVAČ.

France Likozar, roj. v Oberfeldu na Bavarskem, je dne 12. junija popilval na Gorenjivasi s posestnikom Janezom Ješetom. Za zahvalo za pogostitev mu je ukradel še 1370 dinarjev. Obsojen je bil radi tatvine in potopejanja brez dela na 4 mesece težke ječe.

Vremensko poročilo.

„Jutranje Novosti.“ — Ljubljana, dne 12. julija 1923.

Kraj	Cas	Zračni tlak	Zračna temper.	Veter	Oblačno 0 — 10	Padavine mm
Ljubljana	7	770.9	17.0	jug. zap.	poi obl.	
Ljubljana	14	769.0	27.8	brevz.	jasno	
Ljubljana	21	769.9	22.3	zap.	def. obl.	
Zagreb	7	769.5	22.0	jug.	jasno	
Beograd	7					
Dunaj	7	770.9	18.0	brevz.	jasno	
Praga	7	771.4	16.0			
Inomost	7	769.3	16.0			

Barometri: stanovit

Temperatura: vinoka

Gospodarstvo

× Zagrebški bančni sindikat. 121 finančnih institutov in 15 zavarovalnic. Včlanjene banke imajo 900 milijonov dinarjev delniške glavnice in rezerv. Hranilna vloga znašajo preko 2 milijard dinarjev.

× Beograjski bančni sindikat. V beograjskem bančnem sindikatu je bilo včlanjenih 1. 1922 60 beograjskih bank. Včlanjenje niso bile podružnice bank iz ostalih krajev naše države in pa inozemskih bank. Lansko leto je bilo ustanovljenih 10 novih bank. Uplačani kapital včlanjenih zavodov znaša 323 milijonov dinarjev proti 169 milijonov l. 1921, rezervni fond 92 milijonov proti 43 mil. dinarjev. Hranilne vloge so narasle v l. 1922 od 277 milijonov na 399 milijonov dinarjev. Blagovni promet bank se je zmanjšal za polovico. Povprečne dividende za leto 1922 znašajo 10.92 odstotkov. Posamezni zavodi so izplačali po 25, 24 odstotkov itd. dividendo.

× Uporaba vodnih sil. Ministrstvo za poljedelstvo in vode je pripravilo načrt za kono o poljedelstvu koncesij za uporabo vodnih sil.

× Čebelarstva razstava. Začetkom septembra se bo vršila v Sarajevu velika razstava čebelarstva proizvoznikov, ki se je bodo udeležili čebelarji iz cele države.

× Izvoz žita iz Rusije. Kakor poročajo najnovejše vesti, bo izvozila Rusija letos 500 milijonov pudov žita. Dosedaj so računali le na izvoz 150 do 200 milijonov.

× Načrt zakona o zavarovanju vsled toče. Ministrski svet je sklenil na svoji seji, da se predloži načrt zakona o zavarovanju škode povzročene po toči narodni skupščini kot nujen, ki se mora rešiti v skrajšem postopanju. Škoda, ki jo je povzročila toča znaša okoli 110 milijonov dinarjev.

DOBAVE.

× Dobava in montiranje ali zidanje peči za pečenje kruha. Pri intendaturi Savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila dne 31. julija 1923 javna licitacija glede dobave in montiranja 2 modernih parnih stabilnih peči ali 2 zidanih modernih peči za pečenje kruha. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Prodaja odpadkov od železa in stare pločevine. Pri ekonomatu direkcije državnih železnic v Subotici se je vršila dne 3. avgusta 1923 ponovna dražba 36.656 1/2 kg odpadkov od železa, ter 6887.80 kg stare pločevine, katere se nahaja v skladišču za material v Vel. Bečkereku, ter 50.000 kg stare pločevine

Mezdno gibanje rudarjev pri Trboveljski premogokopni družbi

O položaju rudarskih delavcev je naša javnost zelo malo ali pa docela napačno informirana. Celo ministrstvo za šume in rude in centralna vlada sta si od trboveljske družbe dale podtaktni in verjetni, da so rudarji pri trboveljski družbi najboljše plačani delavci v Jugoslaviji. Zato je trboveljski družbi skoraj vedno uspelo, da je nahujskala pri tem svojih eksponentov državne oblasti in rudarje.

Beda je prislila rudarje, da so potom svojih organizacij morali vložiti nove zahteve za poplavljanje gmožnega položaja in že je zopet trboveljski družbi uspelo, da je prepričala vlado, da so zahteve pretrpane in da bi zahtevano povišanje mezd znašalo letno 54 milijonov dinarjev in da bi se vsled tega moralo zvišati cene premoga za 200 Din pri toni.

Ker vlada pristransko posluša le trboveljsko družbo in ker se noče zavzeti za upravičene težnje rudarjev, so rudarji prisiljeni, da si izboljšanje gmožnega položaja priborijo sami. Predno pa stopijo v vsiljen jim boj, hočejo javnost informirati o svoji bedi.

Upravičenost rudarskih zahtev dokazuje sledeče:

a) Kakšne so dosedanje mezde rudarjev in koliko zahtevajo?

Dosedanje plače Kategorija z vsemi dokladi dnevno	Rudarji zahtevajo dnevno
I. 36.— Din.	51.50 Din.
II. 33.50 Din.	47.— Din.
III. 30.— Din.	41.50 Din.
IV. 26.50 Din.	36.50 Din.

Celokupne družinske doklade

za ženo 4.55 Din.	15.— Din.
za otroke 3.75 Din.	12.50 Din.

Iz gornjih števk je jasno razvidno, da zahtevane mezde niso pretrpane in da celo ne dosegajo mezd, katere imajo delavci po drugih podjetjih, ki plačujejo svoje delavce od 8—12 Din na uro ali od 64—96 Din na delaven dan.

b) Ali je potrebno povišanje cen premoga, če se ugodni vsem zahtevam rudarjev?

Po proračunu trboveljske družbe, ki je pretiran, bi znašala vsota za povišanje mezd 54 milijonov dinarjev in da bi se v to svrhu moral podražiti premog za 200 Din pri toni. Rudarji odločno nasprotujejo vsakemu povišanju cen premoga, ker za povišanje premogovnih cen ni nobenih razlogov. Vladi gotovo ni znano, da je trboveljska družba v letu 1922 investirala v Rajhenburg, Hudi jami ogromne milijone, da je zgradila v Ljubljani svojo palačo in po revirih celo vrsto vil za svoje ravnanje. Vključ ogromnim milijonom investicije, ki so šli na račun obratovanja, so dobički bili še toliko, da je za 1922 leto izplačala 50% dividendo. Pravi profit trboveljskih akcionarjev pa so ogromni. Oni znašajo za 1922. leto nad 900%.

Vzemimo za primer akcionarja, ki ima deset delnic. 10 delnic po 50 dinarjev je stalo akcionarja 500 dinarjev. S tem kapitalom je zaslužil v enem letu: 50 odstotna dividenda 250 Din. 4 delnice po 62.50 Din. (na borzi stane delnica de fakto 1130.— (14. junija) 4270.— Din.

S 500 Din si je zaslužil 4520.— Din.

Ker imajo pa vsi akcionarji 500.000 delnic znaša celokupni profit trboveljskih akcionarjev za leto 1922 226 milijonov dinarjev. Res je, da to ni samo obratni profit, ampak tudi borzni in spekulativni, a profit je, plačali so ga naši ljudje, a odnesli so ga inozemski kapitalisti.

kateri štiti tudi naša vlada. Da vlada ne bi mogla prisiliti akcionarjev, da bi od 226 milijonov profita odstopili 35 milijonov glavnim rudarjem ne moremo verjeti.

Če pa noče, tudi ne sme nas ovirati, da si svoje pravice priborimo in ne sme dovoliti, da bi se cene premoga še povečale. 226 milijonov profita, novo opremljen rudnik v Rajhenburgu in Hudi jami, palače in vile, vse to so dali trboveljski rudarji, ki zato danes stradajo.

Rudarji upamo, da nas bo poštena javnost v našem pravičnem boju podpirala in da bo tudi vlada trboveljski družbi posvečala več pozornosti v njenih mahinacijah, ki so v škodo ne samo delavstva, ampak predvsem v škodo državi.

Rudarji ponavljamo svojo zahtevo po kontrolni komisiji, v kateri bodo tudi zastopniki rudarjev, ki bodo komisiji pokazali tudi one temne in sumljive kote, katere je doslej trboveljska družba znala spretno zakriti pred oblastmi.

c) Pretirane cene premoga.

Ze zgoraj omenjeni ogromni profiti so dokaz, da je vlada dovoljevala trboveljski družbi neopravičeno povečevati cene premoga. Kako se je cene premoga neopravičeno povečevala, naj služi sledeči dokaz:

Pri regulaciji mezd aprila meseca tega leta so se vsled naraščajoče dražnje morale povišati mezde za 9 kron na dan pri IV. kategoriji in za 12 kron pri I. kategoriji. Povprečno povišanje mezd je znašalo torej 11 kron na dan.

Vlada pa je dovolila trboveljski družbi, da je povišala cene premoga od 235 Din na 290 Din pri toni.

Povišanje mezd je stalo trboveljsko družbo v Trbovljah (4200 delavcev po 11 kron) 11.550 Din dnevno, a pri povišanju cen premoga je profitirala (400 vagonov po 55 Din = 22.000 Din manj 11.550 Din) 10.450 Din dnevno ali 313.000 Din mesečno samo v rudniku Trbovlje. Pri vsakem neznamnem povišanju mezd, je na enak način podražila premog in z ozirom na to, se nismo čudili mi rudarji, če so dosegli akcionarji Trboveljske družbe za 1922 900 odstotne profite, kar je gotovo rekord.

Čudimo se le, da vlada tega noče videti, niti nas poslušati, če li govorimo o tem.

Kar se ni dosedaj posrečilo nam, se bo morda posrečilo, če se bo tudi javnost, ki je zainteresirana na cenah premoga zavzela za to, da vlada odredi komisijo, v kateri bodo zastopani tudi rudarji in konsumenti in ki bo preiskala temno poslovanje trboveljske družbe. Rezultat komisije bo gotovo ta, da se bodo cene premoga občutno znižale in naravno, da se bodo vsled tega

mogle znižati tudi tarife na železnih in da bo draginja pričela padati.

Posivamo vse, ki so pripravljeni, da nas podpirajo v naši zahtevi po kontrolni komisiji, da se javijo pisмено ali osebno pri »Zvezi Rudarskih Delavcev« v Trbovljah ali pa uredništvo »Strokovne Borbe« v Ljubljani. Turjaški trg 2, kjer dobijo lahko še podrobnejše informacije.

Zveza Rudarskih Delavcev.

(Poslano spomenico »Zveze rudarskih delavcev« drage volje priobčujemo ker stoji Narodna radikalna stranka odločno na stališču v smislu svojega programa, da je potrebno predvsem se zavzemati in podpirati malega človeka, samoobsebi razumljivo tudi v mezdnem gibanju se nahajajoče rudarje. Toda opozoriti moramo rudarje same kakor tudi javnost, da vlada v smislu obstoječih zakonov civilno pravne reda in obče državlanskega zakona ni upravičena družbe prisiliti na regulacijo mezd, ker je družba privatno pravna oseba in prosto lahko razpolaga v smislu zakona s svojo imovino. Da se pa vlada obstoječih zakonov mora držati, je utemeljeno v ustavi in v skupnem interesu vseh državljanov. Samoobsebi pa je zopet razumljivo, da bo vlada porabila vsa obstoječa zakonita sredstva, da odpomore rudarjem. Opomba uredništva.)

Prosper Mérimée:

Verne duše v v'cah.

(Nadaljevanje.)

Ob tem pogledu se je don Juan zgrozil in se je hitro obrnil k levemu bregu. Prikažen, ki ga je bila tako očarala, je bila še vedno tam; njeni lasje so valovali v vetru, v njenih očeh je gorel žar nadnaravnega ognja in namesto venca je držala v roki meč. Predno je don Juan pristal, se je ustavil za trenutek, pogledal je bolj natančno in je opazil, da je ostrina meča krvava in da so tudi roke nimfe pordečene. Prestrašen je planil iz sna. Odprl je oči in se ni mogel zadržati, da ne bi zakričal, ko je videl dva koraka od konca postelje blisketajoč gol meč. Toda tu ni bila nikaka lepa vila, ki je držala orožje. Don Garcia je bil prišel buditi tovariša in je opazil blizu njegove postelje umetniško okrašen meč, in ga je sedaj ogledoval kot izvedenec. Na rezji bil tale napis: »Bodi pošten.« Ročaj pa je nosil, kakor smo že omenili, grb, ime in reklo rodu de Maranna.

»Prekrasen meč imate, tovariš,« je rekel don Garcia. »Sedaj ste se pa že morali spočiti. Noč je tu pojdiva se sprehat; kadar se pa bodo spodobni ljudje porazgubili po hišah, pa napraviva našma izvoljenkama podoknico, seveda, če vam je prav?«

Don Juan in don Garcia sta se nekaj časa izprehajala po obrežju Torne in si ogledovala posebno ženske, ki so se prišle navzvit svežega zraka, ali pa tudi povirkovat po svojih dragih. Po malem so se sprehajalci redčili; kmalu so se popolnoma porazgubili.

»Glejte, od te ure naprej,« je rekel don Garcia, »od te ure naprej je vse mesto naše. Pillos si pač ne bodo upali motiti študentov pri njihovih nedolžnih igrah. Kar se pa tiče straže, če bi se kaj imeli z njo opraviti, mislim, da ni treba pripominjati, da je to prava drhal. V slučaju pa, da bi se jih natenlo mnogo in bi bilo treba rabiti svoje noge, bodite čisto brez skrbi. Poznam vse kotičke in zagate, tako da ste lahko prepričani, da se vse dobro izteče, če mi boste le sledili.«

S temi besedami je ogrnil svoj plašč čez levo ramo, tako, da je bila večina telesa zakrita in desnica prosta. Prav tako je storil don Juan in obadva sta se usmerila proti ulici, v kateri sta stanovali donna Fausta in njena sestra. Ko sta šla mimo glavnih vrat neke cerkve je don Garcia zažvižgal in pristopil je njegov sluga, držeč gitaro v roki. Don Garcia mu jo je odzvel in ga poslal domov.

»Kakor vidim,« je rekel don Juan ob vstopu v ulico Valladolid, »kakor vidim, bi radi, da bi vas ščitil pri podoknici; bodite prepričani, da bom s svojim ponašanjem zaslužil vašo pohvalo. Naj bom

izobčen iz Seville, iz svoje domovine, če ne bi znal varovati cele ulice pred nepoklicanci.«

»Saj vas ne nameravam postaviti na stražo,« je odvrnil don Garcia. »Moja oboževanka je tu, a je tu tudi vaša. Vsakemu svoja divjačina. Tiho, tu je hiša. Vi k onemu oknu, jaz k temu, pa hitro!«

Don Garcia je uglasil gitaro in je pričel še z dokaj prijetnim glasom peti romanco, v kateri se je govorilo, kakor je že navada, o solzah, o vzdihih in kar je še drugih takih stvari. Kdo jo je napisal, ne vem.

Ob tretji ali četrti seguidili so se odprle oknice obeh oken in bilo je slišati lahen kašelj. To je pomenilo, da jih poslušajo. Pravilo, da pevec nikdar ne poje, kadar jih kdo prosi, ali kadar jih kdo posluša. Don Garcia je prislomil gitaro ob ogel hiše in začel s tihim glasom razgovor z eno izmed žensk, ki sta ga bili poslušali.

Don Juan je dvignil oči in opazil na oknu nad seboj žensko, ki ga je pazljivo motrila. Prav nič ni dvomil o tem, da je tam bila sestra donne Fauste, katere sta mu lastno dopadenje in priateljeva izbira določila za kraljico sanj. Toda bil je plah in neizveden in ni znal začeti. Naenkrat pa je padel iz okna na tla robec in začul je droben zvoneč glasek:

»O, joj. Moj robček!«

Don Juan ga je takoj pobral, del na konico svojega meča in ga dvignil tako do okna. Bil je to povod za razgovor. Glas je začel z zahvaljevanjem in je nato vprašal, ni li bil gospod kavalir, ki je bil tako uslužen, dopoldne v cerkvi svetega Petra. Don Juan je odgovoril, da je res šel tja in da je tam izgubil svoj mir.

»Kako?«

»Ob pogledu na vas.«

Led je bil prebit, Don Juan je bil iz Seville in je vedel na izust vse mavriške zgodbe, katerih je ta blagoslavni jezik tako bogat. Njegova zgovornost je prišla v tek. Pogovor je trajal približno eno uro. Končno je Tereza vzkliknila da sliši očeta in da se je treba umakniti. Obadva ljubimca se nista preje ganila z mesta, dokler nista videla seči iz oken dvoje belih rok, ki sta vrgli vsakemu jasmينو vejico. Don Juan je šel počivat s polno glavo prekrasnih slik. Don Garcia pa je šel v krčmo, kjer je prebil večino noči.

Prihodnji dan so se vzdihli in podoknice začeli iznova. Prav tako je bilo tudi naslednje noči. Po ugovarjanju, kakor se pač spodobi, sta obedve dami privolili, da se podarje in sprejmejo kodri las; oskrbeli sta to s pomočjo niti, ki sta jih spustili s svojih oken. Don Garcia ni bil človek, ki se zadovolji z malenkostmi in je že govoril o vrvičnih lestvicah ali o ponarejenih ključih; toda naletel je na odpor in njegov predlog je bil zavrnjen ali vsaj odgoden na nedoločen čas.

Približno en mesec sta don Juan in don Garcia precej brezuspešno medlela in kopnela pod okni svojih izvoljenk. V neki temni noči sta zopet postajala v ulici in se je razgovor živahno razpredal v največje zadovoljstvo vseh, ko se je naenkrat v dalji pojavilo sedem ali osem v plašče zaviti ljudi, izmed katerih jih je polovico nosilo godala.

»Za Boga milega,« je zaklicala donna Tereza, »don Cristoval prihaja k nama na podoknico. Oddaljta se, pri Bogu, oddaljta se, drugače se pripeti kaka nesreča!«

»Nikomur se ne umakneva s tako lepega mesta,« je rekel don Garcia in zaklical s povzdignjenim glasom nasproti prvemu v gruči: »Gospod, mesto ni prosto in fidev dami se prav nič ne brigate za vašo godbo. Poskusite torej vašo srečo drugje, če vam je všeč.«

»Je že kak študentovski nepridiprav, ki nas hoče zadrževati,« je zaklical don Cristoval. »Ga že poučim, kaj se pravi stopati mi na pot.«

S temi besedami je vzel meč v roke. Ob istem času se je tudi ostro orožje obeh tovarišev zabliščalo iz nožnic. Don Garcia je s čudovito spretnostjo ovil plašč okoli svoje roke in zaklical:

»Tovariši za meno!« Toda bil je samo eden v bližini. Godci so se brez dvoma zbal, da bi ne

bila njihova godala strta v pretepu in so se vrgli v beg s klici na pomoč; obedve ženski v oknih sta preplašeni vikali k vsem nebeškim svetnikom.

Don Juan se je prvi boril z donom Cristovalom, ker mu je bil najbližji. Njegov nasprotnik je bil ročen in je razentega držal v levici tarčo, katere se je posluževal kot ščita, med tem, ko on ni imel ničesar drugega kakor meč in plašč. V precejšnji stiski se je živo spomnil izpada, katerega ga je bil naučil gospod Uberti, njegov učitelj borbe. Zdrknil je na levo in sunil z desnico meč s tako silo pod tarčo dona Cristovala, da se je jeklo odlomilo, ko je konica prodrla komaj za eno ped. Don Cristoval je zaklical in padel na tla; zalila ga je kri. Med to borbo, ki je trajala manj časa kot pa pripoved o njej, se je don Garcia uspešno boril proti dvema nasprotnikoma; ko pa sta le-tadva videla svojega vodnika ležati na tlaku, sta se spustila v divji beg.

»Sedaj se pa rešiva,« je rekel don Garcia; »za šajo in zabavo sedaj ni časa. Zbogom lepotic!«

In potegnil je za seboj dona Juana, ki je bil ves zbehan. Dvajset korakov od hiše se je don Garcia ustavil in vprašal svojega tovariša, kje ima meč,

(Dalje prih.)

Za naše malčke!

Najcenejše in najhvaležnejše darilo našim malim je:

Moj zverinjak
knjiga s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom, za pouk in kratek čas Din 5.—

Moji ljubčki
živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu Din 8.—

Mladi slikar
10 tiskanih predlog za porbarvanje z akvarel - barvam ali pastel - barvniki Din 3.—

Črnpeter
staroznana, vesela družabna igra za zimsko večero. 1 igra Din 3.—

Vse se dobi v
:: Zvezni tiskarni ::
in knjigarni
v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para. z davščino vred.

Krasna nova vila

z lepim vrtom in prostim stanovanjem v Ljubljani se ugodno prodaja. Vprašati pri družstvu hišnih posestnikov, Dunajska c. 17 od 4.—8. ure ali pisмено.

Enonadstropna hiša

na prometnem kraju v Mariboru z dobrodošo trgovino z mešanim blagom in dvoriščno hišico z velikim skladiščem. Kupec dobi takoj stanovanje, trgovino in skladišče. Vici, Maribor, Glavni trg 5.

Kumno, janež,

rdečo deteljo, semensko ajdo, lipovo cvetje, suhe gobe itd. plačaje najbolje Sever & Co. Ljubljana, Volfova ul. 12.

Knjigovodja,

bilancist, z večletno prakso išče službe. Cenj. ponudbe pod »Perfekten« na upravo lista.

Auto

osebni, Nessesdorfer, zelo dober, lepa karoserija 15/45 H-P, 8 sedežev, se po ugodni ceni prodaja. Chvatal, Ljubljana, Martinova cesta 30.

Gospod,

ki je dne 3. julija zvečer zamenjal dežnik v kavarni Emona, se prosi naj ga takoj vrne v upravi »Jutranje Novosti«, ako noče imeti posledic.

Hiša s pekarno

v največjem industrijskem mestu Slovenije 25.000 prebivalcev (brez konkurenčno veliki promet), se prodaja za celotno investicijo za 300.000 dinarjev. Naslov pove uprava lista.

Uradnik

z večletno prakso vseh pisarniških del išče primerne službe. Sprejme tudi mesto delovodje skladiščnika ali poslovodje. Ponudbe z navedbo plače pod »Delaven« na upravo »Jutranje Novosti«.

Dve damski oblike

čisto moderni, najfinije sukno, s poceni prodaja. Naslov v upravi lista.

Blazine, žima

morska trava, Peter Kobal Kranj, Glavni trg, tvornica vseh vrst blazin in žime in morske trave, modroce na peresih. Specijalna tvrdka za izdelovanje klubgariturni. — Najnižje cene! — Najsolidnejši izdelki! — Zatevajte oferte in cenike!

Utenec,

star 17 let, ki ima že dve leti ključavniško učno dobo, želi mesta s hrano in stanovanjem. Cenjene ponudbe na pošto: Poljane, Poljane.

Kostanje les

za tanin kupujem vsako množino. Ponudbe s ceno, franko vagon v Sloveniji in množino na Rudolfi Zoré & Co., Ljubljana, Gledališka ulica 7/II.

Novo pohištvo,

obednica (mahagoni) in salonska garnitura (piliš), skupno ali posamezno se prodaja najvišjemu ponudniku. Za ogledati v brzo-voznem skladišču južnega kolodvorja v Ljubljani dnevno med 8.—11. in 14.—18. uro. Pisemne ponudbe, vezane na 8 dni je vpslati pod števil. 631/II-23 na obratno ravnanje južne železnice v Ljubljani do 7. julija.

Lokal

(ali sobo) primeren za čevljarstvo obrt iščem za takoj. Cena postranska stvar. Ponudbe pod »Podjetnik« na upravo lista.

Nova hiša

4 sobe, 2 kuhinje, jed. shramba, klet in delavnica, velik vrt, še za zidavo na prometnem kraju za vsako obrt se prodaja. Kupcu čez mesec dni stanovanje na razpolago. Zadnja cena 175.000 Din. Polize se pri sodarju na Viču št. 113.

Malo!

Priporočam se vsemu p. n. občinstvu za vsa soboslikarska in pisarska dela; posebno priporočam svojo novo iznajdbo, odpravljam vsako molokoto od zidov v roku 48 ur; vse po najnižji ceni. Na plačilo počakam do 1 leta dni. Naročnike sprejemam, Hugo Pleško, Zagreb, Maruličeva ul. 5.

Letni manipulant

išče službe kot prevzemalca lesa in oglja. Nastop mogoč takoj. Cenjene ponudbe pod »Vesten« na upravo lista.

Premog - zdrob

čez 5000 karlori nudim franko vagon Mestine Din 2.300 za vagon. Takojšnja dobava ca 10 vagonov, drugače 2 vagona na mesec. Cenjena naročila pod »Zdrob 5500« na upravnistvo.

Gospodična,

ki je absolvirala trgovski tečaj z dobrim uspehom, želi primerne službe, najraje v Ljubljani. Cenj. ponudbe prosi pod »Zanesljiva« na upravo lista.

Pozor, tiskarne!

Prodaj poceni rokopiš prevoza znamenitega angleškega romana v svrhu ponatisa in založbe. Naslov v upravi.

Iščem

večjo svoto posojila proti popolni pupilarni varnosti in ugodnim obrestim. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Varnost«.

Moško kolo „Jax“

s prostim tekom, malo rabljeno, se prodaja. Zelo lahek tek. Kračun, Čretnik — Poljane.

Prodaja se

posvetilo, sestojče iz hiše v dobrem stanu, gospodarska poslopja, 8 orolov sveta, vrt, sadonik, njeve, 1/4 ure od postaje Rače, lepa lega, po zelo ugodni ceni. Ponudbe pod »Prilika« na upravo lista.

Malo hišo

z vrtom se kupi. Naslov v upravi lista.

Tražim domačicu

kučevnu lepu, nježno odgojeno i obravnavo osebo, zdravo besprekornog vladanja, dobre prirode, okretnu i veštu u kuhanju; ja sam samac, veletgovac, dobro situiran, gde bi se mogla i udeliti. Ponude sa fotografijom na adresu: Milan Ivković, Novi Sad, Kralja Petra ul. 1.

Šentjanski premog

vseh vrst in vsake množine nudi po zmernih cenah za promptno dobavo

Šentjanski premogovnik AND. JAKIČ, KAMELJ, Dolenjsko.

Prodajni urad v Ljubljani, Krekov trg 10.

NAZNANILO

PRESELITVE ZASTOPSTVA „JUTRANJE NOVOSTI“ V MARIBORU.

S 1. julijem t. l. se je preselilo zastopstvo našega lista „JUTRANJE NOVOSTI“ v Mariboru

v **Franciškansko ulico št. 14.**

Tam se sprejemajo naročila za list in inserati. Redna in hitra služba dostavljanja lista na dom. Reklamacije se izvršujejo tak — telefon števil. 419.

Casopise, knjige, brošure, tiskovine za urade, občine, kakor vsa druga v tiskarsko stroko spadajoča dela izvršuje po zmernih cenah lično in poceni

Zvezna tiskarna in knjigarna
v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Urejena je tudi za tisk glasbenih del (sekirice, note).